

Poznań, 29.06.2023 r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI PROBLEMOWEJ/
SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ**
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W POZNANIU
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W RAWICZU
ul. Wały Jarosława Dąbrowskiego 2, 63-900 Rawicz
adres PSSE**

1. Data kontroli: 20 kwietnia 2023 r.

2. Znak pisma: DN-HK.1611.3.2023

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Komunalnej

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS – upoważnienie nr 10/23 z dnia 17 kwietnia 2023 r.:

- [REDAKTOWANE] – Asystent

- [REDAKTOWANE] – Asystent

- [REDAKTOWANE] – Młodszy asystent

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób* biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Rawiczu:

- [REDAKTOWANE] – Starszy asystent

- [REDAKTOWANE] – Starszy asystent

4. Zakres kontroli: Sprawdzenie pod względem merytorycznym działalności Oddziału Nadzoru Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Rawiczu w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami wodnymi (Kryta Pływalnia Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu).

5. Wyniki i ustalenia z kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

5.1.1. Dokumentacja obiektu zgromadzona w PSSE

W pierwszej części kontroli dokonano oceny nadzoru PSSE w Rawiczu nad Krytą Pływalnią Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu na podstawie dokumentacji. W teczce pływalni znajdują się: protokoły z kontroli, wyniki badań próbek wody wykonywane w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej, oceny jakości wody, protokoły poboru próbek wody. W osobnych segregatorach gromadzone są harmonogramy kontroli wewnętrznej ustalane z administratorem pływalni.

Pływalnia zarządzana jest przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu, który jest jednostką organizacyjną Gminy Rawicz i świadczy usługi w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku.

PPIS w Rawiczu wydaje zbiorcze roczne oceny jakości wody. W ocenie za 2022 r. zawarto informacje: „Zarządzający pływalnią krytą w Rawiczu dokonywał bieżącej obserwacji wody, nadzorował pracę urządzeń i rejestrował wyniki pomiaru jakości wody na pływalni (pH wody, potencjał redox, stężenie chloru wolnego i związanego, temperatura wody) – nie odnotowano wystąpienia incydentów kałowych.” Z oświadczenia pracownika PSSE wynika, iż organ dokonując zbiorczej rocznej oceny nie analizuje całości dokumentacji prowadzonej przez zarządzającego pływalnią, w której odnotowywane są spostrzeżenia dotyczące bieżącej obserwacji wody na pływalni oraz wyniki pomiarów jakości wody na pływalni [§ 3 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1230)]. Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia właściwy państwowy inspektor sanitarny dokonuje zbiorczej rocznej oceny, czy woda na pływalni odpowiada określonym wymaganiom m.in. poprzez analizę parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 ust. 1. W związku z powyższym przed wydaniem oceny rocznej należałoby mieć wgląd do całości dokumentacji prowadzonej przez zarządzającego pływalnią, w tym rejestrów wyników pomiarów jakości wody, celem dokonania ich analizy.

Raz w miesiącu wydawane są bieżące oceny jakości wody, co jest działaniem zalecanym i prawidłowym. Niemniej jednak zwraca się uwagę, iż powołany w ww. ocenach § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. określa zasady wydawania ocen rocznych (nie odnosi się on do ocen bieżących).

W przypadku badań próbek wody w zakresie mikrobiologicznym wykonywanych przez zarządzającego pływalnią, w aktach spraw gromadzonych przez PSSE, brak

udokumentowanych informacji o stężeniu chloru wolnego, stężeniu chloru związanego oraz potencjału redoks. Zgodnie z załącznikiem nr 3 część A ww. rozporządzenia („Częstotliwość pobierania próbek wody doprowadzanej do pływalni, wprowadzanej do niecki basenowej i w nieckach basenowych”) parametry takie jak potencjał redox, chlor wolny, chlor związany należy oznaczać każdorazowo z wykonywaniem badań mikrobiologicznych w miejscu i punkcie pobierania próbek wody do badań mikrobiologicznych. W związku z powyższym należałoby zobowiązać zarządzającego pływalnią do przekazywania wyników badań jakości wody w pełnym, wymaganym ww. rozporządzeniem zakresie.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu 26.04.2022 r. przekazał sprawozdania z badań próbek wody pobranych 5.04.2022 r. w ramach kontroli wewnętrznej. Na sprawozdaniach wykazano przekroczenie wartości parametrycznej dla chloroformu w ilości 33 µg/l (*Basen sportowy – woda w niecce basenowej* oraz *Basen sportowy – woda doprowadzana do niecki sportowej z systemu cyrkulacji*). Jednocześnie zarządzający zadeklarował podjęcie działań naprawczych oraz przeprowadzenie powtórnych badań. Kolejne badania próbek wody pobranych 4.05.2022 r. potwierdziły przekroczenie wartości parametrycznej dla chloroformu w ilości 52 µg/l (*Basen sportowy – woda w niecce basenowej*) oraz 83 µg/l (*Basen sportowy – woda doprowadzana do niecki sportowej z systemu cyrkulacji*).

W zaistniałej sytuacji organ dopiero 6.06.2022 r. wystosował do zarządzającego pismo, w którym stwierdził przydatność wody do kąpieli. W ww. piśmie wskazano również, iż *woda spełnia wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 z późn. zm.), z wyjątkiem chloroformu w wodzie basenowej i w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji.*

W dalszej części pisma PPIS w Rawiczu zobowiązał zarządzającego do doprowadzenia jakości wody do wymagań w zakresie przekroczonego parametru. Działanie PSSE w Rawiczu nie jest w pełni prawidłowe. W dokumentacji brak dowodów świadczących, iż bezpośrednio po otrzymaniu kolejnych badań jakości wody, w których stwierdzono przekroczenie parametru fizykochemicznego, organ podjął działania mające na celu ochronę zdrowia osób korzystających z pływalni. Pismo zostało wystosowane po ponad miesiącu od otrzymania ostatnich wyników badań.

Pracownicy PSSE w Rawiczu 27.06.2022 r. dokonali pobierania próbek wody w ramach kontroli urzędowej w zakresie bakteriologicznym. W sytuacjach takich jak wskazano powyżej, zaleca się rozszerzać zakres badań próbek wody o parametry, które były przekroczone w poprzednich badaniach.

W ramach kontroli urzędowej 06.12.2022 r. dokonano pobrania próbek wody.

Wyniki badań wykazały przekroczenia wartości parametrycznych dla azotanów w:

- wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji (niecka) - 29,2 mg/l,
- wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji (jacuzzi) - 35,4 mg/l;
- niecce pkt. 2 – 29,7 mg/l;
- niecce basenowej z aerozolem – 33,3 mg/l.

Kwestionowane wyniki badań do organu wpłynęły 12.12.2022 r. PPIS w Rawiczu 27.12.2022 r. wydał ocenę stwierdzającą przydatność wody do kąpieli. W tym przypadku również brak dowodów (w tym adnotacji służbowej) na podjęcie działań mających na celu ochronę zdrowia osób korzystających z pływalni. PPIS nie wskazał, iż zostały naruszone wymagania ww. rozporządzenia oraz nie zobowiązał zarządzającego do podjęcia działań naprawczych.

Ponadto zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2023 r., poz. 338) za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania. Opłaty ponosi osoba lub jednostka organizacyjna obowiązana do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych. Za badania laboratoryjne i inne czynności wykonywane w związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie pobiera się opłat od osób oraz jednostek organizacyjnych obowiązanych do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w ich wyniku nie stwierdzono naruszenia tych wymagań. PPIS w Rawiczu, mimo iż sprawozdania z badań jakości wody wskazują na naruszenie wymagań, nie pobrał opłaty za kwestionowane badania. W dokumentacji nie zawarto również adnotacji z informacją o przyczynie odstąpienia od pobrania opłaty.

Pracownicy PSSE w Rawiczu przeprowadzili 5.12.2022 r. kontrolę sanitarno-techniczną obiektu w związku z interwencją dotyczącą Pływalni Krytej w Rawiczu.

W protokole zawarto zapis: *Zgodnie z art. 51 ust. 3 z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.) czynności kontrolne polegające*

na sporządzeniu protokołu kontroli sanitarnej za zgodą kontrolowanego, ze względu na usprawienie prowadzenia kontroli, wykonywane są w siedzibie PSSE. Biorąc pod uwagę fakt, iż podmiot kontrolowany nie podlega pod ustawę z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców zapis został zastosowany niewłaściwie.

Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości:

- znaczne ubytki terakoty wzdłuż ściany niecki jacuzzi, opadająca zewnętrzna dolna warstwa obudowy na drzwiach prowadzących bezpośrednio na basen i zaplecze obsługi;
- pomiędzy niecką jacuzzi a szklaną ścianą basenu, wzdłuż kratki odpływowych, nieczystości, zielony osad na znacznej powierzchni, porzucone pomoce dydaktyczne (piłki, makaron);
- zły stan sanitarny.

Jako podstawę prawną do wydania nieprawidłowości wskazano: art. 117 Kodeksu wykroczeń oraz art. 61 pkt 1 Ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn.zm.). W tej sytuacji niewłaściwe było stwierdzenie nieprawidłowości oraz wydanie decyzji rachunkowej za kwestionowany obszar kontroli w oparciu o art. 61 pkt 1 Prawa budowlanego. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie posiadają kompetencji do egzekwowania ww. przepisu w działalności nadzorczej (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 marca 2015 r. II OSK 1840/13). Kwestia wydawania nieprawidłowości oraz decyzji rachunkowej w oparciu o Prawo Budowlane, została wykazana również jako nieprawidłowość po przeprowadzeniu przez tutejszy organ kontroli kompleksowej PSSE w Rawiczu w roku 2018.

Ponadto w procesie wydawania niniejszej decyzji (Rachunek nr N.HK.9020.475.2022 z dnia 19.04.2023 r.) należy wskazać, iż w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym nie zostały zachowane ustawowe terminy. Wszczęcie postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, nastąpiło 16.02.2023 r. natomiast decyzja została wydana 19.04.2023 r. Zgodnie z art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Postępowanie nie zostało przedłużone postanowieniem / pismem, które wydane byłoby w oparciu o art. 36 ww. ustawy, czyli z podaniem przyczyny zwłoki i ze wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy.

Ponadto w przedmiotowej decyzji oszacowano czas stwierdzenia nieprawidłowości na 30 min. Stoi to w sprzeczności z częścią II.5 protokołu – Informacje dotyczące kontroli gdzie czas kontroli obszaru, w którym stwierdzono nieprawidłowości wskazano jako – nie dotyczy.

W celu weryfikacji nieprawidłowości 20.12.2022 r. oraz 15.02.2023 r., dokonano kontroli sprawdzających. Potwierdzono usunięcie ww. uchybień.

5.1.2. Przygotowanie pracownika do kontroli obiektu wodnego

Przed planowaną kontrolą Krytej Pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu pracownicy Oddziału Nadzoru Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Komunalnej PSSE w Rawiczu zapoznali się z dokumentacją obiektu i przygotowali się do pobierania próbek wody do badań.

5.1.3. Przeprowadzenie czynności kontrolnych

Kontrola obiektu - Krytej Pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu została przeprowadzona przez pracowników PSSE w Rawiczu w obecności pracowników WSSE w Poznaniu 20.04.2023 r.

Z informacji zamieszczonych w sporządzonym protokole kontroli pływalni wynika, iż 26.04.2023 r. PSSE przeprowadziła dodatkową kontrolę uzupełniającą. W punkcie III.2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli” zawarto zapis: *„W dniu 26.04.2023 r. dokonano uzupełnienia dokumentacji oraz w trakcie kontroli przeprowadzono przegląd szatni męskiej, przyległych natrysków oraz toalet – nieprawidłowości nie stwierdzono”*. W treści protokołu wskazano również, iż dodatkową kontrolę przeprowadzono w związku z brakiem wszystkich dokumentów oraz nieobecnością od 24.04.2023 r. (na pięć tygodni) osoby wiodącej podczas kontroli 20.04.2023 r. Z uwagi na to, w protokole brak jest również podpisu jednego pracownika PSSE w Rawiczu.

Kontrola 26.04.2023 r. została przeprowadzona bez udziału pracowników WSSE. Tutejszy organ nie został powiadomiony o zamiarze przeprowadzenia dodatkowej kontroli. Z uwagi na powyższe brak możliwości dokonania oceny prawidłowości przeprowadzenia kontroli sanitarnej, w tym sporządzonej dokumentacji pokontrolnej w pełnym zakresie.

5.1.3.1. Przeprowadzenie czynności kontrolnych 20.04.2023 r.

Osoby kontrolujące obiekt 20.04.2023 r. posiadały niezbędne dokumenty: legitymacje służbowe oraz upoważnienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rawiczu.

Powyższe dokumenty zostały przedstawione przedstawicielowi kontrolowanego obiektu po przybyciu. Przedstawiono także zakres kontroli.

Kontroli poddano m.in. hol, toalety, szatnię damską wraz z toaletą i natryskami, pomieszczenie socjalne, pomieszczenie przeznaczone do przechowywania środków czystości oraz środków do dezynfekcji, pomieszczenie dla ratowników, halę basenową z dwoma nieckami basenowymi (w tym jedną wyposażoną w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny), stację uzdatniania wody basenowej (tzw. maszynownie).

Po zakończonych czynnościach kontrolnych omówiono z przedstawicielem podmiotu wyniki kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

W trakcie kontroli obiektu pominięte zostały jednak następujące kwestie:

- nie skontrolowano szatni męskiej (z informacji zamieszczonych w sporządzonym protokole wynika, iż szatnia męska została skontrolowana podczas dodatkowej kontroli 26.04.2023 r.);
- pominięto kwestie przestrzegania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 700). Nie zweryfikowano, czy w obiekcie w miejscach widocznych umieszczono informacje o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych;
- nie zebrano informacji o częstotliwości mycia i dezynfekcji otoczenia niecek basenowych i pomieszczeń przybasenowych (szatnie, natryski, ustępy itp.);
- nie zebrano szczegółowych informacji dotyczących brodzika do płukania stóp (m.in. o rodzaju stosowanego dezynfektanta, jakie jest jego stężenie w wodzie w brodziku, jak często jest ono oznaczane i czy wyniki są zapisywane; jak często następuje całkowite opróżnianie brodzika, jego czyszczenie i dezynfekcja).

Nadmienia się, iż wartość minimalnego i maksymalnego stężenia chloru wolnego w wodzie w brodziku do płukania stóp została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (załącznik nr 2 „Wymagania fizykochemiczne, jakie powinna spełniać woda na pływalniach” – część A „Wymagania fizykochemiczne”).

5.1.4. Dokumentacja pokontrolna

Ustalenia poczynione podczas kontroli 20.04.2023 r. oraz 26.04.2023 r. spisano w jednym protokole kontroli znak N.HK.9020.105.2023 oraz formularzu ZF/PT/HK/01/01/08.

5.1.4.1. Protokół kontroli - znak N.HK.9020.105.2023

Na stronie pierwszej ww. protokołu zamieszczono informacje, iż kontrola została przeprowadzona 20.04.2023 r. i 26.04.2023 r. Poniżej z podaniem imienia, nazwiska, komórki organizacyjnej, nr upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych wskazano dwóch pracowników PSSE jako osoby przeprowadzające kontrole. Zapisy zawarte w dalszej części protokołu sugerują natomiast, iż kontrola 26.04.2023 r. została przeprowadzona przez jedną osobę (również protokół został podpisany przez jedną z osób kontrolujących). Sposób, w jaki wpisano na pierwszej stronie protokołu pracowników przeprowadzających kontrolę może powodować błędną interpretację, iż w każdym z ww. terminów kontroli uczestniczyły dwie osoby.

Protokół kontroli obiektu sporządzony jest prawidłowo, jednak w pewnych obszarach uzupełniony mało precyzyjnie:

- w protokole w pkt I „Informacje dotyczące kontrolowanego podmiotu” nie wprowadzono wszystkich wymaganych danych: brak informacji o poczcie elektronicznej, PKD (Polska Klasyfikacja Działalności). W pkt I.6 „Osoba upoważniona pisemnie do reprezentowania kontrolowanego podmiotu” wskazano imię i nazwisko, stanowisko, datę wydania upoważnienia. Pominięto dane upoważniającego oraz nr upoważnienia.

- w pkt III.1 „Informacje o kontrolowanym podmiocie” wskazano, iż „Zgodnie z art. 51 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców (...) czynności kontrolne polegające na sporządzeniu protokołu kontroli sanitarnej (...) wykonywane są w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Rawiczu”. W pkt II.3 protokołu wskazano natomiast, iż podmiot kontrolowany nie podlega przepisom ww. ustawy.

W przypadku obiektów, które nie podlegają przepisom ustawy Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.) powoływanie się na powyższy akt prawny nie jest właściwe.

- w treści protokołu w pkt III.2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli (...)” zapisano: „W dniu kontroli woda była klarowna i przezroczysta, na dnie niecki basenowej zaobserwowano zielony nalot. Aby go usunąć i tym samym zapobiec dalszemu namnażaniu się glonów zarządzający pływalnią prowadzi działania polegające na stopniowym podawaniu środka dezynfekcyjnego. Zastosowanie zbyt dużej ilości tego preparatu w krótkim odstępie czasowym, skutkuje przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów: chloroform (0,03 mg/l), ΣTHM (0,1 mg/l). Ponadto raz do roku w miesiącach wakacyjnych opróżniania jest niecka basenu (...) w tym czasie prowadzone są prace porządkowe, włącznie z dokładnym

czyszczeniem niecki basenowej. W bieżącym roku planowane jest zamknięcie basenu na dwa tygodnie w miesiącu lipcu". Zwraca się uwagę, iż nie polecono przeprowadzenia skutecznych działań naprawczych mających na celu jak najszybsze usunięcie zielonego nalotu z dna niecki basenowej w określonym terminie. Dokładne usunięcie nalotu z dna niecki podczas prac porządkowych zaplanowanych na lipiec br. w ocenie tutejszego organu jest terminem zbyt odległym.

- w treści protokołu w pkt III.2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli (...)” brak niektórych informacji dotyczących kontrolowanego obiektu:

a) w ww. punkcie III.2 wskazano, iż pomieszczenia/obszary m.in. takie jak niecka basenowa wyposażona w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, maszynownia (stacja uzdatniania wody), trybuny zostały skontrolowane, jednak w treści protokołu brak opisu stanu faktycznego (sanitarno-technicznego):

- niecki basenowej wyposażonej w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny;

- urządzeń znajdujących się w stacji uzdatniania wody (m.in. filtrów);

- trybun;

- otoczenia niecek (m.in. czy posadzka w hali basenowej była utrzymana w należytej czystości).

Nie pozwala to na uzyskanie szczegółowych informacji o kontrolowanym obiekcie.

b) brak informacji dotyczących dni tygodnia i godzin w jakich pływalnia funkcjonuje (jest ona udostępniona dla użytkowników). Informacje w jakich dniach i godzinach obiekt jest czynny są istotne m.in. w celu zweryfikowania, czy zarządzający pływalnią rejestruje wyniki pomiarów jakości wody na pływalni zgodnie z wymaganą częstotliwością (§3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1230). W sporządzonym protokole kontroli zapisano, iż codziennie dokonywany jest odczyt m.in. chloru wolnego przed otwarciem pływalni i nie rzadziej niż co 4 godziny w trakcie godzin użytkowania pływalni (ok. godz. 6.00, 10.00, 13.00 itd.), jednak w protokole nie wskazano godzin w jakich pływalnia funkcjonuje.

Zaleca się również pozyskanie informacji ile szacunkowo osób dziennie korzysta z obiektu m.in. w celu zweryfikowania, czy zarządzający rejestruje liczbę osób

wchodzących i wychodzących z obiektu. Dane te mogą być istotne dla oceny ryzyka zdrowotnego związanego np. z potencjalnym wystąpieniem przeciążenia pływalni nadmierną liczbą osób kąpiących się.

c) zaleca się, aby zapisy w pkt III.2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli (...)” były wyodrębnione tematycznie (np. hol; szatnie, natryskownie, toalety; hala basenowa, pomieszczenie stacji uzdatniania wody itp.). Sposób udokumentowania wyników i ustaleń kontroli w protokole, powoduje, że jego czytelność jest w znacznym stopniu obniżona. Brak wyodrębnienia poszczególnych zagadnień utrudnia interpretację zapisów protokołu i wyszukanie potrzebnych informacji. Wyrazistość wyników/ocen poszczególnych obszarów obiektu skutkuje lepszym odbiorem i zrozumieniem przez Stronę kontrolowaną obszarów będących przedmiotem kontroli.

- zaleca się, aby w treści protokołu podawać informację, czy w czasie ostatniej kontroli sanitarnej obiektu stwierdzono nieprawidłowości/wydano zalecenia (oraz w przypadku ich stwierdzenia/wydania należałoby odnieść się, czy zostały one usunięte/wykonane).

- w punkcie III.3 „Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli z podaniem przepisów prawnych, które naruszono”:

a) w pkt 1 wykazano brak na tablicy informacyjnej aktualnej oceny jakości wody wydanej przez PPIS w Rawiczu. Natomiast w treści protokołu w punkcie III.2 zapisano: *„Zarządzający pływalnią umieszcza ocenę jakości wody na pływalni (...) w gablocie holu głównego (na dzień 20.04.2023 r. oceny nieaktualne – natychmiastowo zostały zaktualizowane)”*.

Zaznaczyć należy, iż w czasie kontroli 20.04.2023 r., w której udział brali pracownicy WSSE w Poznaniu nie przedstawiono dowodów, iż na tablicy informacyjnej w obiekcie zamieszczono aktualne dane, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1230). Brak możliwości odniesienia się, przez tutejszy organ, czy ww. informacje były zaktualizowane podczas kontroli 26.04.2023 r.

b) w pkt 2 wskazano *„Brak czystości bieżącej w maszynowni w postaci brudnej podłogi, pozostawione przypadkowe przedmioty i brudny zlew; brudne drzwi w magazynie środków do uzdatniania wody; w chlorowni umywalka z kamiennymi*

osadami i zabrudzona posadzka” powołując się na art. 113 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2022 r. poz. 2151 z późn. zm.).

Za stwierdzoną nieprawidłowość dotyczącą niezachowania czystości bieżącej nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na Dyrektora OSiR w Rawiczu.

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2022 r. poz. 2151), kto nie zachowuje należytej czystości przy świadczeniu usług w zakładach żywienia zbiorowego, w kąpieliskach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, pralniczych lub noclegowych albo kto dopuszcza do takich czynności osobę dotkniętą chorobą zakaźną, podlega karze grzywny.

Zauważyć należy, iż w cytowanym wyżej przepisie ustawodawca nie uwzględnił pływalni. W samym Kodeksie wykroczeń ustawodawca rozdziela te dwa pojęcia i posługuje się odrębnie pojęciem „kąpielisko” oraz pojęciem „pływalni”. W ww. art. 113 wskazuje się natomiast na niezachowanie należytej czystości tylko w kąpieliskach.

W związku z powyższym powoływanie się na ww. akt prawny w odniesieniu do pływalni nie jest właściwe. Z uwagi na to, wystawienie mandatu na podstawie ww. art. 113 Kodeksu wykroczeń z powodu niezachowania czystości w obiekcie takim jak pływalnia również nie było prawidłowe.

5.1.4.2. Formularz ZF/PT/HK/01/01/08 (załącznik do protokołu)

- Załącznik do protokołu ZF/PT/HK/01/01/08 wypełniony poprawnie, jednak w punkcie 12 dotyczącym stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego pomieszczeń obiektu zakreślając „NIE” należałoby uszczegółowić rodzaj pomieszczeń, których ta informacja dotyczy oraz opisać wszystkie spostrzeżenia/uwagi/wnioski.

5.1.5. Pobieranie próbek wody do badań

W czasie kontroli przeprowadzono przykładowy pobór próbek wody do badań z niecki basenowej, z niecki basenowej wyposażonej w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, z systemu cyrkulacji niecki basenowej wyposażonej w urządzenia wytwarzające aerozol wodno-powietrzny . Pobrano także próbki wody doprowadzanej do pływalni.

Pobrania dokonano w obecności przedstawiciela obiektu. Próbki do badań mikrobiologicznych zostały pobrane w jednorazowych rękawiczkach, w sposób zabezpieczający próbki przed zanieczyszczeniem, z użyciem sprzętu pomocniczego

do pobierania próbek (czerpaka). Próbkę do badań fizykochemicznych pobrano poprzez zanurzenie w wodzie w niecce butelki trzymanej w ręku - bez użycia czerpaka.

W przypadku pobierania próbek wody do badań w zakresie mikrobiologicznym (zgodnie z PN-EN ISO 19458:2007 „*Jakość wody - Pobieranie próbek do analiz mikrobiologicznych*”) do rutynowych badań wody z basenu wymagane jest pobieranie próbek podpowierzchniowych (od -10cm do -30 cm) w punkcie przeciwległym do wlotu, z użyciem tyczki do pobierania próbek.

Zaleca się, aby pobierania próbek do analiz fizykochemicznych dokonywać również z użyciem czerpaka. Próbkę do badań powinny być pobierane tak, aby były one reprezentatywne. Odpowiednie pobranie próbki wody ma duży wpływ na wynik badania, a tym samym stanowi podstawę otrzymania wiarygodnych informacji dotyczących jakości wody na pływalni. Ponadto pobieranie próbek wody do badań bez użycia czerpaka wpływa na zmniejszenie bezpieczeństwa próbkobiorcy w trakcie pobierania próbek wody.

Wypełniono protokoły pobrania/przyjęcia próbek do badań, w których zawarto m.in. informacje o miejscu pobrania próbki, stężeniu chloru wolnego w wodzie, chloru ogólnego, temperaturze wody, potencjale redox, pH.

Niemniej jednak wartości parametrów takich jak np. chlor wolny, potencjał redox, pH zostały uzupełnione na protokołach w oparciu o zapisy zamieszczone w rejestrze prowadzonym przez zarządzającego. Wartości zapisane w rejestrze nie odzwierciedlały stanu faktycznego w czasie pobierania próbek wody do badań, ponieważ odnotowane zostały w godzinach wcześniejszych. Postępowanie PSSE w tym zakresie nie było prawidłowe. Wartości wskazane na protokole poboru/przyjęcia próbek wody do badań mają za zadanie odzwierciedlać stan faktyczny w czasie pobierania próbek.

Ponadto stwierdza się, iż na protokołach pobrania/przyjęcia próbek do badań błędnie zapisuje się stężenie chloru ogólnego. Z informacji odnotowanych przez pracowników WSSE w Poznaniu z ww. rejestru prowadzonego przez zarządzającego pływanią wynika, iż w miejscu „chlor ogólny” wpisano wartość chloru związanego oznaczonego przez pracowników pływalni. Na błędne zapisy wartości chloru ogólnego przez PSSE wskazuje również fakt, iż na protokole pobrania/przyjęcia próbek do badań (AK-DN-HK-1) wartość chloru wolnego jest wyższa niż wartość chloru ogólnego (chlor wolny: 0,49 mg/l; chlor ogólny: 0,38 mg/l). Chlor ogólny stanowi sumę chloru wolnego i związanego. Takie działanie powoduje, iż informacje zawarte w protokołach pobrania/przyjęcia próbek do badań nie są zgodne ze stanem faktycznym. Skutkować to może m.in. błędną interpretacją wyników

badan wody wykonywanych przez PPIS i dokonaniem niemiarodajnej oceny jakości wody na pływalni.

5.1.6. Uwzględnienie w kontroli pływalni nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do kąpieli

Podczas kontroli przeprowadzanej przez pracowników PSSE w Rawiczu poruszono większość zagadnień dotyczących obszaru higieny komunalnej w zakresie nadzoru nad pływalniami i jakością wody przeznaczonej do kąpieli. Nie uwzględniono jednak kilku kwestii, mających istotne znaczenie dla prowadzonego nadzoru sanitarnego. Zagadnienia te zostały opisane w niniejszym wystąpieniu w punkcie 5.1.3.1. *Przeprowadzenie czynności kontrolnych 20.04.2023 r.* Ponadto zaleca się zwiększyć wnikliwość podczas prowadzonych kontroli.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli problemowej stwierdzono, że pracownicy PSSE w Rawiczu udokumentowali kontrolę Krytej Pływalni Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu w sposób wymagający poprawy, mając na względzie uwagi opisane w niniejszym wystąpieniu w punkcie 5.1.4. *Dokumentacja pokontrolna.* Sporządzona dokumentacja powinna pozwalać na uzyskanie szczegółowych informacji o kontrolowanym obiekcie.

Poprawy wymagają również kwestie związane z pobieraniem próbek wody do badań – uwagi opisane w punkcie 5.1.5. *Pobieranie próbek wody do badań.*

Na podstawie ustaleń z kontroli ocenia się działalność PSSE w Rawiczu w kontrolowanym zakresie *:**

1. **Pozytywnie**
2. **Pozytywnie z uchybieniami**
3. **Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**
4. **Negatywnie**

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- 1) W przypadku przekroczeń wartości parametrycznych w wodzie na pływalni, PPIS w Rawiczu nie podejmuje lub podejmuje działania zbyt późno, co może wpływać na bezpieczeństwo zdrowotne osób kąpiących się.
- 2) PPIS w Rawiczu nie wydał decyzji rachunkowej za kwestionowane wyniki badań próbek wody na pływalni, pobranych w ramach kontroli urzędowej, zgodnie z art. 36 ust. 1

ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z2023 r., poz. 338).

Takie postępowanie niezgodne jest z zapisami ww. ustawy.

3) W protokole z kontroli przeprowadzonej 5.12.2022 r. w punkcie III.3. „Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli z podaniem przepisów prawnych, które naruszono” wykazano nieprawidłowość powołując się na zapisy Prawa budowlanego, co jest niewłaściwe. Ponadto błędem było wydanie decyzji rachunkowej za kwestionowany obszar kontroli w oparciu o Prawo Budowlane. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie posiadają kompetencji do egzekwowania ww. przepisu. Pobieranie opłat za naruszenie przepisów prawa, które nie leżą w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie jest właściwe i mogłoby być podstawą do unieważnienia decyzji.

4) W procesie wydawania decyzji administracyjnej załatwienie sprawy nastąpiło w terminie powyżej ustawowego terminu, nie zawiadomiono również strony o przyczynie zwłoki, nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy. Postępowanie takie jest niezgodnie z art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.).

5) W trakcie kontroli obiektu pominięta została kwestia przestrzegania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 700). Skutkuje to naruszeniem obowiązujących przepisów prawa oraz zagrożeniem zdrowia osób przebywających w obiekcie. Zgodnie z ww. ustawą, celem polityki antynikotynowej jest przede wszystkim ochrona praw osób niepalących, poprzez tworzenie środowiska wolnego od dymu tytoniowego.

6) W trakcie kontroli obiektu nie uwzględniono wszystkich istotnych obszarów (nie zebrano informacji o częstotliwości mycia i dezynfekcji otoczenia niecek basenowych i pomieszczeń przybasenowych (szatnie, natryski, ustępy itp.), nie zebrano szczegółowych informacji dotyczących brodzika do płukania stóp, w tym m.in. o stężeniu dezynfektanta w wodzie w brodziku). Zakres kontroli stanu sanitarno-technicznego pływalni nie wynika wprost z przepisów prawnych, jednak pominięcie ww. zagadnień skutkuje zmniejszeniem bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających z obiektów rekreacji wodnej. Ważną częścią prowadzonej kontroli (w ramach prowadzonego nadzoru) powinny być kwestie istotne dla utrzymania czystości i porządku na pływalniach oraz dotyczące minimalizowania zagrożeń zdrowotnych dla użytkowników.

Przypomina się, iż wsparcie merytoryczne w zakresie sprawowanego nadzoru nad pływalniami stanowić mogą „Wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego w sprawie

wymagań jakości wody oraz warunków sanitarno-higienicznych na pływalniach” z 2014 r., w których opisane zostały m.in. zagadnienia dotyczące brodzików do płukania stóp.

7) W protokole w pkt I „Informacje dotyczące kontrolowanego podmiotu” nie wprowadzono wszystkich wymaganych danych: brak informacji o poczcie elektronicznej, PKD (Polska Klasyfikacja Działalności). W pkt I.6 „Osoba upoważniona pisemnie do reprezentowania kontrolowanego podmiotu” pominięto dane upoważniającego oraz nr upoważnienia (informacje te są wymagane zgodnie z przepisami dolnymi zamieszczonymi w ww. punkcie protokołu). Nie pozwala to na uzyskanie pełnych, zgodnych ze wzorem protokołu kontroli informacji o kontrolowanym obiekcie.

8) W wyniku przeprowadzonej kontroli obiektu, stwierdzając zielony nalot na dnie niecki basenowej nie polecono przeprowadzenia skutecznych działań naprawczych mających na celu usunięcie ww. nalotu w określonym terminie, mając na względzie zapewnienie odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się. Skutkuje to utrzymywaniem przez obiekt rekreacji wodnej niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych, mogących przyczyniać się do zmniejszenia bezpieczeństwa zdrowotnego kąpiących się osób. Nadmieniam się, iż w ww. „Wytocznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego w sprawie wymagań jakości wody oraz warunków sanitarno-higienicznych na pływalniach” mogących stanowić merytoryczne wsparcie wskazano, iż w celu zapewnienia odpowiednich warunków sanitarno-technicznych należy prowadzić m.in. działania takie jak odsysanie osadu z dna basenu kąpielowego – min. 3 razy w tygodniu.

9) W protokole kontroli przeprowadzonej w kwietniu 2023 r. punkcie III.3. „Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli z podaniem przepisów prawnych, które naruszono” wykazano nieprawidłowość powołując się na art. 113 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, co nie jest właściwe. Wystawienie mandatu na podstawie art. 113 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2022 r. poz. 2151 ze zm.) z powodu niezachowania czystości w obiekcie takim jak pływalnia również nie jest prawidłowe.

Zgodnie z art. 113 ww. ustawy, kto nie zachowuje należytej czystości przy świadczeniu usług w zakładach żywienia zbiorowego, w kąpieliskach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, pralniczych lub noclegowych albo kto dopuszcza do takich czynności osobę dotkniętą chorobą zakaźną, podlega karze grzywny.

Powoływanie się na akt prawny niemający zastosowania w przedmiotowej sprawie nie jest właściwe i mogłoby zostać zakwestionowane przez kontrolowanego.

10) Wartości parametrów (chlor wolny, chlor ogólny, temperatura wody, potencjał redox, pH) zostały uzupełnione na protokołach poboru/przyjęcia próbek wody do badań w oparciu o zapisy zamieszczone w rejestrze prowadzonym przez zarządzającego (wartości zapisane w rejestrze nie odzwierciedlały stanu faktycznego w czasie pobierania próbek wody do badań, odnotowane zostały w godzinach wcześniejszych), co nie jest właściwe. Takie postępowanie powoduje, iż wartości wskazane na protokole poboru/przyjęcia próbek wody do badań nie odzwierciedlają stanu faktycznego w czasie pobierania próbek.

11) Na protokołach pobrania/przyjęcia próbek do badań błędnie zapisuje się stężenie chloru ogólnego. Takie działanie powoduje, iż informacje zawarte w protokołach pobrania/przyjęcia próbek do badań nie są zgodne ze stanem faktycznym. Skutkować to może m.in. błędną interpretacją wyników badań wody wykonywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i dokonaniem niemiarodajnej oceny jakości wody na pływalni.

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1) W przypadku przekroczeń wartości parametrycznych w wodzie na pływalni działania mające na celu ochronę bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się, należy podejmować możliwie najszybciej.

2) W przypadku kwestionowanych wyników badań próbek wody na pływalni, pobranych w ramach kontroli urzędowej, należy pobierać opłatę zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z2023 r., poz. 338).

3) W protokole kontroli w punkcie III.3. „Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli z podaniem przepisów prawnych, które naruszono” nie należy wykazywać nieprawidłowości powołując się na zapisy Prawa budowlanego (organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie posiadają kompetencji do egzekwowania ww. przepisów). W tym przypadku nie należy również wydawać decyzji rachunkowej za kwestionowany obszar kontroli.

4) W procesie wydawania decyzji administracyjnej należy przestrzegać terminów określonych w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.). W przypadku zwłoki należy powiadomić stronę o przyczynie oraz wskazać nowy termin załatwienia sprawy.

5) W trakcie kontroli obiektu należy uwzględnić również kwestię przestrzegania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 700), aby otrzymać pełny obraz kontrolowanego obiektu i nie dopuścić do zagrożenia zdrowia osób korzystających z obiektu/pracujących w obiekcie.

6) W trakcie kontroli obiektu należy uwzględnić wszystkie istotne obszary (należy zebrać również informacje o częstotliwości mycia i dezynfekcji otoczenia niecek basenowych i pomieszczeń przybasenowych (szatnie, natryski, ustępy itp.), informacje dotyczące brodzika do płukania stóp, w tym m.in. o stężeniu dezynfektanta w wodzie w brodziku).

Ważną częścią prowadzonej kontroli (w ramach prowadzonego nadzoru) powinny być kwestie istotne dla utrzymania czystości i porządku na pływalniach oraz dotyczące minimalizowania zagrożeń zdrowotnych dla użytkowników.

7) W protokole kontroli obiektu w pkt I „Informacje dotyczące kontrolowanego podmiotu” oraz w pkt I.6 „Osoba upoważniona pisemnie do reprezentowania kontrolowanego podmiotu” należy wprowadzać wszystkie wymagane i wyszczególnione we wzorze protokołu kontroli dane.

8) W przypadku stwierdzenia podczas kontroli niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie, mogących przyczynić się do zmniejszenia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkowników, w ramach sprawowanego nadzoru należy podjąć działania mające na celu zapewnienie przez zarządzającego obiektem odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych dla kąpiących się osób.

9) W przypadku stwierdzenia podczas kontroli nieprawidłowości z podaniem przepisów prawnych, które naruszono / nałożenia mandatu karnego należy powoływać się na akty prawne mające zastosowanie w przedmiotowej sprawie.

10) Wartości parametrów takich jak np. chlor wolny, potencjał redox, pH wskazywane na protokołach poboru/przyjęcia próbek wody do badań powinny odzwierciedlać stan faktyczny w czasie pobierania próbek wody.

11) Na protokołach pobrania/przyjęcia próbek do badań należy poprawnie zapisywać stężenie chloru ogólnego, tak aby informacje zawarte w ww. protokołach były zgodne ze stanem faktycznym.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:

Nie dotyczy.

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie**** do 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W toku kontroli zgromadzono akta (dowody zgromadzone podczas kontroli) - AK-DN-HK-1.

Zastępca Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego

Janna Kurek
mgr Janna Kurek

.....
data, podpis WPWIS

* - niepotrzebne skreślić

** wpisać właściwą komórkę organizacyjną

*** właściwe podkreślić i uzasadnić

**** termin ustala WPWIS